



СТАНОВИЩЕ

от професор д. п. н. Стойко Ванчев Иванов
преподавател в катедра „Социална, трудова и педагогическа
психология“

на СУ „Св. Климент Охридски“

за дисертацията на тема: „Представа за болестта при пациенти с
хронични заболявания“ за присъждане на научната степен „доктор“ в
област на Висшето образование 3. Социални, стопански и правни
науки. Професионално направление: Психология
Научна специалност: Медицинска психология
с автор Кремена Минева Митева

Описание и анализ на дисертацията

Изборът на такава актуална и трудна за изследване тема прави чест на г-жа Кремена Митева. Ангажирането с проучването на една такава област обаче е и едно предизвикателство, което предоставя възможност за проява на креативност. Аргумент за това твърдение е, че в специализираната литература не са много цялостните изследвания на тази проблематика, а за българската научна общност това е първият такъв труд. Смятам, че представените в дисертацията резултати ще бъдат полезни за подготовката на специалистите от помагащите професии – психолози, психотерапевти, психиатри, социални работници и др. Публикациите, които Кремена Митева е написала по темата на дисертацията, са пет – една самостоятелно и четири в съавторство. Това разкрива трайния ѝ интерес към поставения проблем и нейните умения да работи в екип, което е ценно качество, характеризиращо всеки съвременен учен. Публикациите свидетелстват още и за това, че публично са представени резултатите от проведеното изследване. С това се изпълнява изискването за огласяване на изследвания проблем в дисертацията пред научната общност и се дава възможност на нейните представители да изразят своето отношение от постигнатите резултати.

В дисертацията се извършва анализ на резултати от конкретни изследвания и систематизация на определена теоретична и емпирична информация за същността на хроничните заболявания, представата за болестта и факторите, които повлияват за формирането на тази представа. Важен принос в практико-приложен план е, че в дисертацията е посочена спецификата на проявата на симптоматиката на изследваните заболявания. Според споделените данни представата за болестта зависи от възможностите на пациентите да контролират нейните симптоми, да поддържат оптимална физическа активност и от степента на негативните очаквания за бъдещето. Емпирично се установява, че негативните очаквания са най-силният предиктор на дистреса. Впечатлява фактът, че оптимизмът не оказва влияние като предиктор на дистреса и представата за болестта при изграждането на линейния регресионен модел.

Дисертационният труд е в обем от 229 страници. В структурно отношение той е добре балансиран и съдържа списък на използваните съкращения, увод, пет глави, обобщение, изводи, препоръки, приноси, приложения и списък на използваната литература. Представени са 18 таблици и 25 фигури, чрез които конкретно и илюстративно се разкриват получените резултати. Те са обработени с подходящи математико-статистически методи. В библиографията са посочени 293 литературни източника – 15 на кирилица и 278 на латиница. Дисертацията съдържа и две приложения. Тя е обсъдена и насочена за защита на разширен съвет на катедра „Медицинска психология и чужди езици“ на 03.06.2016 година.

